

Funktionsrätt Åland

IPS Åland Delrapport 2

Perioden 01.07.2024 - 28.02.2025

**Medfinansieras av
Europeiska unionen**

Innehåll

Inledning.....	3
Projektets andra rapporteringsperiod: Implementeringen av IPS metoden	3
Projektet i fas med tidsplanen	4
Projektets resultat	5
Samarbete med myndigheter	7
Samarbetet med THL	8
Kommunikationsaktiviteter	8
Utvecklingsbehov	10
Sammanfattning.....	10

Inledning

Funktionsrätt Ålands projekt IPS Åland startade i februari 2024. Projektet har snart varit verksamt under ett års tid. Under projektets första år har Funktionsrätt Åland anställt medarbetare till projektet, påbörjat samarbete med relevanta myndigheter, såsom AMS och ÅHS, träffat arbetsgivare samt anta deltagare till projektet. Under det första året har projektet fått en stadig grund, vilket till exempel kan ses i att växande andel av projektets deltagare befinner sig ute på arbetsmarknaden. En första delrapport färdigställdes i augusti 2024 där man kan läsa om IPS projektets start och första 6 månader. Denna delrapport följer upp hur projektet gått och presenterar uppdaterad statistik. I september 2024 började Johanna Brådd jobba som arbetscoach för projektet.

Projektets andra rapporteringsperiod: Implementeringen av IPS metoden

Under den andra projektperioden har arbetscoacherna inom projektet ständigt arbetat med att implementera IPS metoden på Åland. Arbetscoacherna har under perioden regelbundet träffat potentiella arbetsgivare för projektdeltagare för att presentera IPS modellen och få mera information om arbetsplatsen. I dagsläget har arbetscoacherna besökt 53 arbetsplatser varav en klar majoritet varit positivt inställda till projektet. Det första mötet med en arbetsgivare handlar om att få information om arbetsplatsen. Man vill ta reda på hur en arbetsdag kan se ut och vad arbetsgivaren värderar för egenskaper hos sina anställda, bland annat. Detta för att ha information att sedan kunna delge de deltagare som uttryckt intresse för arbetsplatsen.

Om en deltagare fortfarande varit intresserad av arbetsplatsen efter att arbetscoachen har gett information om arbetsplatsen har arbetscoachen sedan ringt till arbetsgivaren för att presentera deltagaren för dem. Om arbetsgivaren är intresserad av att träffa deltagaren har man i detta skede bokat ett möte mellan arbetsgivaren och deltagaren. Under mötet får deltagaren och arbetsgivaren träffa varandra. Arbetsgivaren lär känna deltagaren och deltagaren lär känna arbetsplatsen och bägge parter kan få svar på frågor. Om parterna sedan väljer att gå vidare med anställning eller någon annan form av sysselsättning kan arbetscoachen komma överens med deltagaren om hur de vill att man ska fortsätta hålla kontakten. Hittills är det totala antalet deltagare som arbetscoacherna presenterat för

arbetsgivare genom detta förfaringsätt nio. Detta tillvägagångssätt har lett till anställning inklusive sysselsättning för 4 av projektets deltagare. Detta är det första tillvägagångssättet där arbetscoacherna har en mera aktiv roll och är i direkt kontakt med arbetsplatsen. Arbetscoacherna brukar då den kontakten som man skapat med arbetsgivare.

Det andra tillvägagångssättet är att arbetscoacherna arbetar mera i bakgrunden i arbetssökningen. Då har arbetscoacherna hjälpt deltagaren att söka arbeten som finns annonserade på öppna arbetsmarknaden. Genom detta tillvägagångssätt behöver inte arbetsgivaren veta att personen som söker arbetet får stöd via IPS projektet. Arbetscoachen har då tillsammans med deltagaren gjort arbetsansökan, skrivit cv, personligt brev och sedan har man även kunnat simulera en intervju ifall deltagaren vill öva på intervjuteknik. Detta tillvägagångssätt har lett till anställning inklusive sysselsättning för 5 av projektets deltagare.

Att dessa två tillvägagångssätt finns är positivt då detta säkerställer att deltagaren själv får bestämma om hen vill att arbetsgivaren ska veta om hen får stöd via IPS projektet eller inte. I IPS metoden är det deltagarens önskemål och intressen som är den drivande faktorn och det är deltagaren som bestämmer om vad och hur mycket arbetscoachen ska hjälpa till.

Projektet i fas med tidsplanen

I den godkända projektplanen för tidsperioden 6–12 månader ska projektet ha byggt upp strukturer som kan implementeras fullt ut. Den första rapporten ska ha producerats och statistik över projektet har presenterats. För att kunna utvärdera projektets effektivitet ska statistik och rapportering om projektets resultat presenteras för styrgruppen halvårsvis. Rapporterna ska laddas upp på Funktionsrätt Ålands hemsida och kunna läsas av allmänheten. Projektet utvärderas och uppföljs regelbundet av projektets styrgrupp. Styrgruppen träffas kvartalsvis.

Projektet följer den godkända tidsplanen. I dagsläget har projektet byggt upp strategier och arbetscoacherna har blivit väl insatta i sina yrkesroller. Olika tillvägagångssätt för att få ut deltagare i arbetslivet har beprövats och dess framgång har utvärderats. Arbetscoacherna träffar regelbundet arbetsgivare för information om marknadens behov.

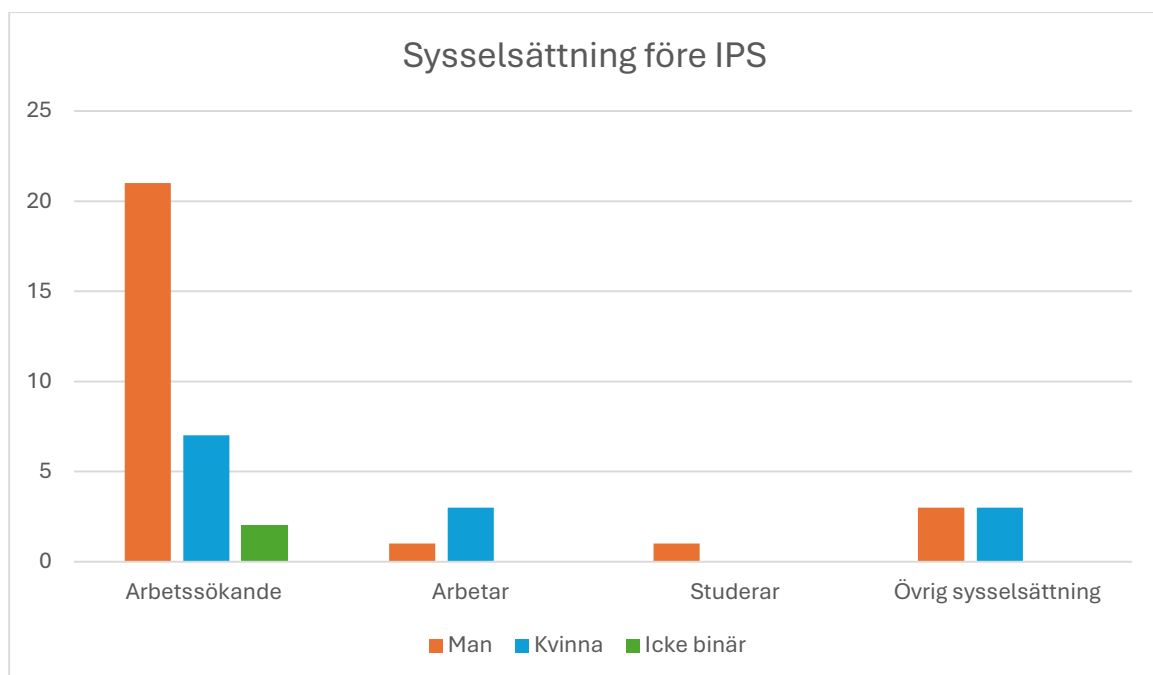
Den ledande arbetscoachen träffar projektets styrgrupp regelbundet, minst fyra gånger per år. Under styrgruppsmöten presenterar den ledande arbetscoachen statistik och uppdaterar

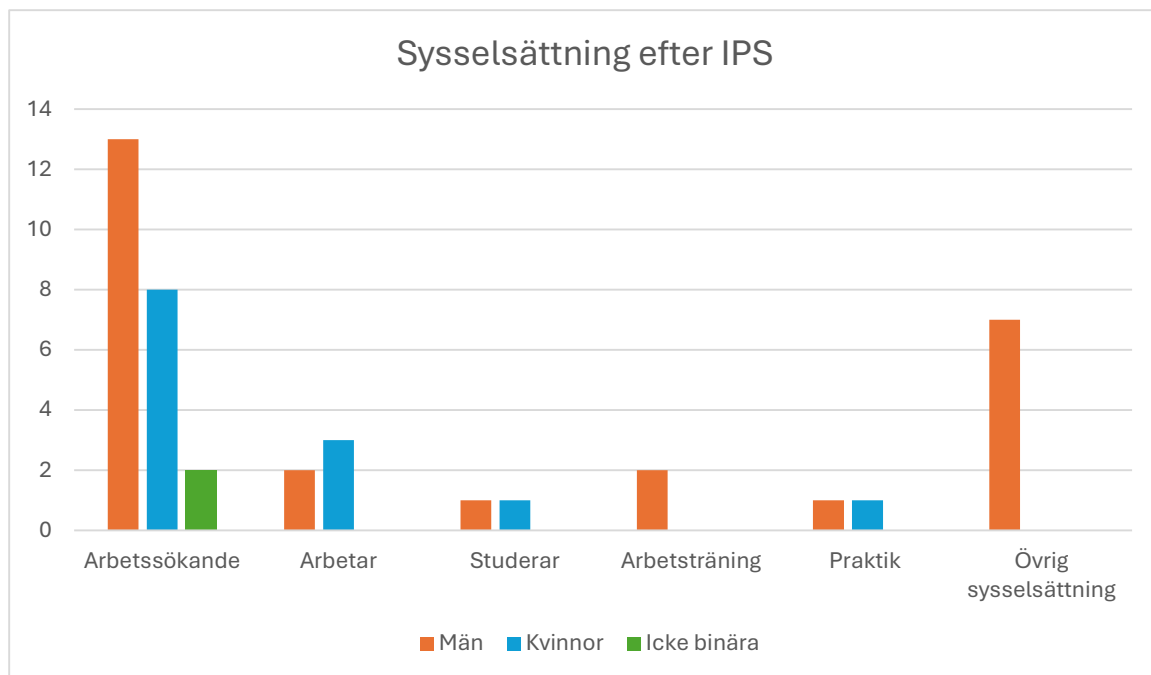
styrgruppen om var man befinner sig i projektet. Alla projektets styrgruppsmöten protokollförs. Styrgruppsmötena för år 2025 har planerats in och om behov uppstår så kan styrgruppen träffas oftare.

Projektets resultat

I projektets plan är målet för antalet deltagare 30 män, 30 kvinnor och 2 ickebinära. I dagsläget har projektet totalt haft kontakt med 26 män, 13 kvinnor och 2 ickebinära. Det slutgiltiga målet är att 20 män, 20 kvinnor och 2 ickebinära efter projektet ska befinna sig i sysselsättning och alla deltagare ska ha en förbättrad arbetsmarknadssituation.

I skrivande stund har IPS projektet 41 deltagare i projektet. Av dem jobbar fem med lön från arbetsplatsen och 13 av dem har annan sysselsättning, såsom arbetsträning, praktik, volontärarbete, Emmaus projekt jobbreturen och Björkkös sysselsättningsprojekt. Nedan visar diagrammen vad deltagarna hade för sysselsättning innan IPS, samt vad de fått för sysselsättning efter att de varit med i IPS.

Som det påvisas i diagrammen så har det totala antalet arbetssökande minskat och antalet deltagare som befinner sig i sysselsättning ökat.

Nedanstående tabell jämför hur statistiken såg ut vid delrapport 1 och delrapport 2. Medtaget i denna tabell finns även deltagare som påbörjat flera anställningsförhållanden än ett.

	Delrapport 1 01.02.2024- 30.06.2024	Delrapport 2 01.07.2024- 28.02.2025
Antalet deltagare	17	41
Besök på arbetsplatser	13	53
Aktiva deltagare	(vid denna period hade vi inte börjat räkna aktiva/inaktiva deltagare)	25
Deltagare som fått jobb: <u>inkl.</u> , inhopp och vikariat (påbörjade anställningar)	4	11
Deltagare i anställning: <u>inkl.</u> , inhopp och vikariat (tillsvidare)	4	5
Deltagare i annan sysselsättning	3	6
Antalet skrivna cv:n	4	23

Samarbete med myndigheter

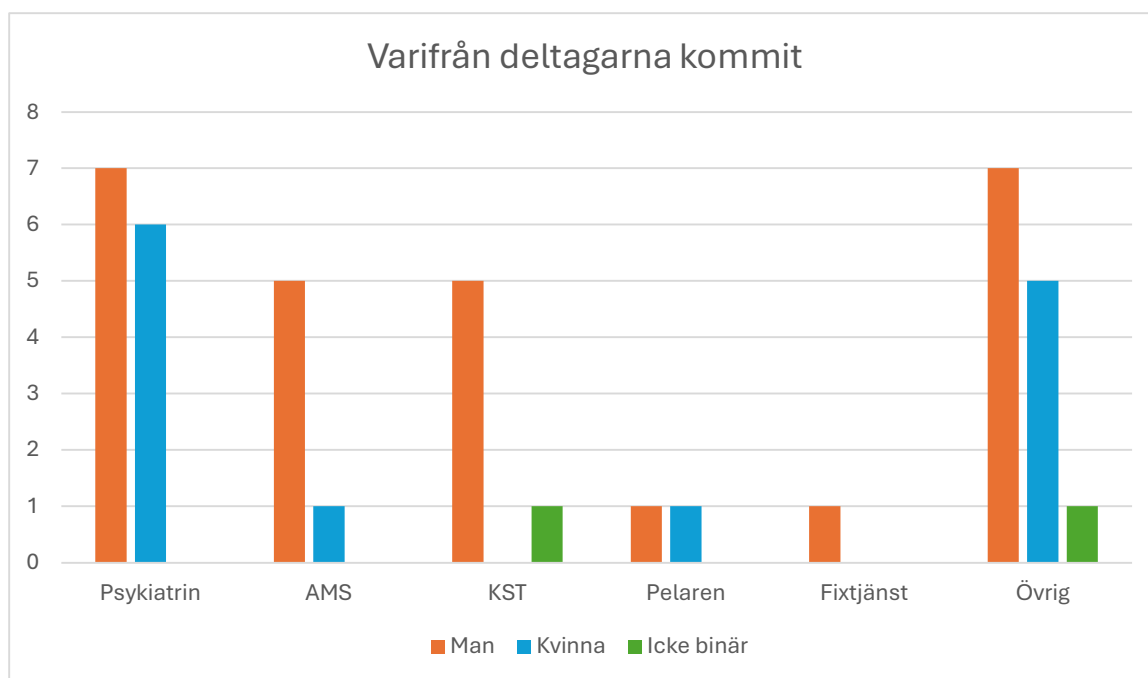
Samarbetet med de myndigheter (AMS & ÅHS) och organisationer (till exempel pelaren & ungresurs) som framkom i den första delrapporten har fortgått med lyckade resultat och även utvecklats i vissa fall. Under ett möte med ÅHS psykiatriska avdelnings klinikchef diskuterades möjligheter att utveckla samarbete mellan ÅHS psykiatri och IPS Åland. Gemensamt beslöt ÅHS och projektet att arbetscoacherna en dag i veckan ska finnas tillgängliga på psykiatriska kliniken för personer som kan vara intresserade av IPS. En person som är intresserad kan då komma på drop-in besök antingen själv eller tillsammans med en kontaktperson för att få den första kontakten med IPS arbetscoacher.

Arbetscoacherna arbetar även aktivt med att utveckla samarbetet med AMS så att de kan kopplas in så snabbt som möjligt om en deltagare också är inskriven hos AMS. Om deltagaren vill kan hen skriva på ett medgivande som ger arbetscoachen tillåtelse att diskutera deltagarens ärende tillsammans med hens vägledare på AMS. I dessa fall kan AMS erbjuda viktiga insikter samt möjligheter för olika anställningsförhållanden så som arbetsträning eller anställning med stöd.

Under Funktionsrättsdagen träffade arbetscoacherna Folkhälsans ekonomirådgivare och även här diskuterades möjligheter till samarbete. Kontaktuppgifter utbyttes och ett möte bokades för att mera ingående berätta om vardera verksamhet samt diskutera ett samarbete mellan IPS Åland och Folkhälsans ekonomirådgivare. Många av IPS Ålands deltagare får diverse stöd eller bidrag, vilka påverkas utefter individens inkomster. Möjligheten att tipsa deltagare som är fundersamma över hur lönen påverkar bidrag om Folkhälsans ekonomirådgivares tjänster är positiv och här kunde även ekonomirådgivaren tipsa sina klienter om IPS Åland och dess tjänster.

Med hjälp av ett gott samarbete med AMS, KST och ÅHS kommer det regelbundet deltagare till IPS projektet. Deltagarna kan då få tips från respektive myndighet om IPS och på vilket sätt vi kan stöda personer. Individen kan då komma till ett möte med arbetscoacherna antingen på egen hand eller tillsammans med sin kontaktperson.

Nedan följer ett diagram som påvisar från vilken respektive myndighet eller organisation som deltagarna kommit. I kategorin övrigt har deltagaren själv sökt upp IPS eller så kan de ha hört talas om IPS via media eller bekanta.

Samarbetet med THL

Samarbetet med THL har fortgått. IPS Åland är fortsättningsvis med på THL:s nätverksgruppsmöten och IPS Åland har även fått förfrågan om att gå med i en samarbetsgrupp där målet är att kartlägga idéer och utvecklingsmöjligheter angående IPS i Finland. Samarbetet kommer att bestå av professionella som jobbar med IPS och även forskare ifrån Helsingfors universitet.

IPS Ålands styrgrupp har fastslagit att kommunikationen från IPS Åland till fastlandet ska ske på svenska. Hittills har kommunikationen ifrån IPS Åland till fastlandet och vice versa skett på finska, men nu ska IPS Åland även be om att få allt material som kommer från fastlandet på svenska.

Kommunikationsaktiviteter

IPS projektet har fortsättningsvis tagit steg för att synas i samhället så att vetskap om projektet ska finnas och kunna nå personer som kan vara i behov av IPS. I ett led att förverkliga detta på ett strategiskt och systematiskt sätt har projektet tagit fram en kommunikationsplan, som bifogas under nästa delrapport.

Den 9 september 2024 hade Funktionsrätt Åland öppet hus. Där kunde man prova på olika aktiviteter och bekanta sig med Funktionsrätt Åland och dess medlemsföreningar. Projektet

IPS Åland hade då ett projektbord där arbetscoacherna delade ut informationsmaterial samt berättade om projektet för intresserade besökare. Till evenemanget kom det både privatpersoner och professionella från olika myndigheter och arbetsplatser.

Funktionsrätt Åland arrangerade evenemanget Funktionsrättsdagen på den internationella funktionsrättsdagen den 3 december. Årets tema var artikel 27 i funktionsrättskonventionen "rätten till arbete och sysselsättning". Evenemanget hölls på Alandica Kultur och Kongress, det var fritt inträde under hela dagen och förbundet bjöd på lunch. Evenemanget bestod av föreläsningar, utdelning av bemötandepreis, paneldebatt med representanter från näringslivet och civilsamhället, erfarenhetstalare och även mäsas. Projektet IPS Åland hade ett eget mässbord där arbetscoacherna, lika som under öppet hus på Funktionsrätt Åland, delade ut information och berättade om projektet för intresserade. Även detta evenemang besöktes flitigt av privatpersoner och professionella.

Den 25.11.2024 var IPS Ålands arbetscoacher tillsammans med Funktionsrätt Ålands verksamhetsledare till Ålands radio för att berätta om projektet. Under intervjun informerade arbetscoacherna om projektet och vilka tjänster som erbjuds. Arbetscoacherna berättade också hur projektet framskridit.

I början av januari 2025 kom årets första upplaga av Funktionsrätt Ålands tidning Bulletinen. I tidningen fanns det en artikel om IPS projektet, där arbetscoacherna på förhand hade skickat ut en enkät till sina deltagare där de anonymt fick berätta vad de tyckt om projektet och deras medverkan i det. I artikeln framkom deltagarnas åsikter om IPS Åland. Deltagarna fick svara på vad de tyckte har varit positivt med att delta i IPS projektet, på vilket sätt de har fått hjälp och hur deras situation har förbättrats sedan de började IPS. Svaren som kom in var positiva. Deltagarna uttryckte att de var nöjda med bemötandet som de fått, stöd och råd, hjälp i att hitta arbete och sysselsättning på platser de önskar att arbeta på.

Mot slutet av år 2024 började arbetscoacherna arbeta på en kommunikationsplan vars syfte är att identifiera projektets målgrupper, syfte och hur projektet ska uppnå dess mål. Tillsammans med kommunikationsplanen gjordes även en aktivitetsplan där arbetscoacherna redovisar vad de har planerat för år 2025. Med planen kan arbetscoacherna enkelt följa vad de ska göra samt när för att uppnå målet att flera personer vet om IPS Åland. Arbetscoacherna har till exempel planerat in evenemang och insändare till media för att nå ut till allmänheten.

07.02.2025 var projektet med som utställare på jobbchansen. Via jobbchansen kom arbetscoacherna i kontakt med personer som var intresserade av att delta i projektet.

Utvecklingsbehov

IPS Åland har snart varit verksamt i ett års tid och när projektet fått en hel del deltagare har arbetscoacherna även kunnat identifiera utvecklingsbehov. Några från arbetscoachernas eget håll men även för deltagarna.

Ett av problemen som har uppstått är att deltagare inte dyker upp på utsagd tid. När en deltagare haft ett möte med arbetscoacherna så har de i de flesta fall bokat en ny tid då man ska träffas igen. Det har dock hänt flertal gånger att deltagare utan att höra av sig inte har dykt upp på utsagd tid. Arbetscoacherna har då försökt att ringa deltagaren och i vissa fall inte fått något svar.

En annan problematik som uppstått är deltagare som får kalla fötter när man hittat en arbetsplats som är på väg att ta emot dem. Då har det hänt att deltagaren inte närvarat på mötet med arbetsgivaren och sedan inte går att få tag på.

Ovanstående händelser har gjort att arbetscoacherna börjat fundera om de bör sätta mera krav på projektets deltagare. IPS Åland är och ska förbli en lågtröskelverksamhet där man hittills inte satt några krav på deltagarna förutom att de ska ha en vilja till arbete. I och med att deltagare inte dyker upp på utsagd tid och sedan "försvinner" har arbetscoacherna börjat tydliggöra för deltagare hur viktigt det är att de så fort som möjligt hör av sig om de inte kan eller inte tänker dyka upp på utsagd tid. Detta beteende kan även ifrågasätta om deltagaren har en vilja att komma ut i arbete.

Sammanfattning

Projektet IPS Åland fortgår och efter ett år av implementering av IPS metoden fortsätter arbetet. Vissa av projektets deltagare befinner sig i arbete, vissa har påbörjat samt avslutat arbetsförhållanden och vissa deltagare letar fortfarande efter arbete. Samarbetet med arbetsgivare, myndigheter och organisationer inom tredje sektorn fortsätter och utvecklas. Mängden deltagare har ökat stadigt sedan projektet initierades.

Behovet av IPS projektet på Åland är tydligt, vilket märks på antalet deltagare som får hjälp via projektet. Många upplever också att det är svårt att ta steget ut i arbetslivet efter en längre tids frånvaro. Här kommer IPS projektet in som en bra resurs för dessa individer och ett gott komplement till de åländska myndigheter som arbetar för att förbättra vardagen för dem. Genom att tro på dessa individer och stötta dem ökar välbefinnandet hos dem och det är fördelaktigt för hela samhället att fler personer kommer ut i arbete.